

STRAFFE VERTELSLS VAN “DEN ANDEREN OORLOGE”

Beste deelnemer aan de Nacht van de Geschiedenis

Wij heten u als trouwe of nieuwe bezoeker zeer welkom op ons event.

Opnieuw hebben Davidsfonds Meulebeke en heemkring Mulenbeca een mooi, leerrijk en aangenaam programma in elkaar gestoken. 2014 kon niet voorbij de herdenkingen en herinneringen aan de eerste wereldoorlog.

Wij danken de sponsors (schilders-en decoratiebedrijf Willemyns, KBC verzekeringen Pol Veys en Spiessens constructie (Tielt)) samen met de vele vrijwilligers voor hun steun en bijdrage. Bijzondere dank aan de gemeente Meulebeke voor haar morele en financiële steun aan ons project.

Filip De Clerck
Voorzitter Davidsfonds Meulebeke

Frank Develtere
Voorzitter heemkring Mulenbeca

BEGRAAFPLAATS ST AMANDUS (CENTRUM)

De begraafplaats van Meulebeke bevat een aantal opvallende relictten die nog direct verwijzen naar de eerste wereldoorlog.

Naast **vijf soldatengraven van Meulebeekse jongens**, waarvan de stoffelijke resten werden herbegraven nadat zij omkwamen tijdens de oorlog, is er **het ereveld van oudstrijders** dat vanaf 1920 werd ingericht en afsloot in 1986 toen Cyriel Vandaele als laatste oudstrijder er werd bijgezet.

Een aantal graven zijn uniek zoals het **heldenhuldezerkje** of de grafsteen van de Duitse onderluitenant **Ernst Potthoff**. Daarnaast weten wij dat er ooit honderden Duitsers rustten, maar ook dat geallieerden, van zeer uiteenlopende nationaliteiten, hier ooit hun eerste graf kregen.

De begraafplaats, een oase van stilte en groen midden de dorpskern, maar eveneens **een schatkamer van plaatselijke geschiedenis met verrassende verhalen**.

De begraafplaats is naar aanleiding van de Nacht van de Geschiedenis sfeervol verlicht met medewerking van **de firma Lichtpunt uit Gistel**. Een muzikaal ensemble met enkele leden van **de harmonie Vreugd in Deugd** zorgen voor passende muziek. **Frank Develtere** is onze gids.

Gerard Delacauw, gestorven in het militair hospitaal tijdens het bevrijdingsoffensief in 1918. Herbegraven in Meulebeke op de gemeentelijke begraafplaats.

MEULEBEEKSE VERTELSLS UIT DE OORLOG

(bibliotheek K. van Mandersstraat)

Warden Oom

Dank zij een aantal gelegenheidsschrijvers heeft Meulebeke een aantal mooie bronnen die levendig feiten en gebeurtenissen vertellen .

Er is vanzelfsprekend het onnavolgbare dagboek van de jeugdige **Gustave Vuylsteke** (1900-1996), maar er is nog veel meer.

Filip Vanderbeke maakt verder een mooie selectie en raadpleegt daarbij het boek 'de oorlog van Sif' (**Joseph Vankeirbilck**, weggevoerde in 1917-1918). Verder zijn er **de Meulebeekse frontblaadjes**, een mini-krantje dat de soldaten achter het front nieuws bracht van thuis en andere weetjes.

In zijn 'dagboek van een banneling' vertelt de gevierde heimatschrijver **Edward Vermeulen**, alias **Warden Oom** (1861-1934) enthousiast over zijn enkele weken verblijf in Meulebeke na zijn gedwongen vertrek uit Hooglede in augustus 1917.

Het naoorlogs verslag dat **Leopold Foulon** (1854-1930), pastoor van Marialoop neerpande voor zijn bisschop is een realistisch relaas met enkele hilarische kantjes.

GAS !

(mouttoren O.C Vondel)

Vanaf oktober 1914 loopt het Westelijk front vast en blijft nagenoeg vier jaar ongewijzigd. Alle partijen werken gruwelijke plannen uit om de patstelling te breken.

De Duitse legertop zoekt koortstchtig naar een oplossing. **Het commando van het Duitse 4de Leger**, dat **te Tielt hoofdkwartier** heeft, krijgt de opdracht om een nieuw wapen uit te testen : het dodelijk chloorgas.

Op **22 april 1915** slagen de Duitsers erin om hun gasflessen te openen, waarna het gif de loopgraven van de Franse troepen bereikt, met weerzinwekkend resultaat. **Steenstrate**, een gehucht **nabij Bikschote-Boezinge** krijgt vanaf dat ogenblik de twijfelachtige eer in de geschiedenisboeken als de plek waar dit onmenselijk wapen voor het eerst 'met succes' gebruikt werd. De Duitsers kunnen geen doorbraak forceren.

Dokter Paul Danneels, huisarts in Boezinge raakte gefascineerd door dit fenomeen dat tot op vandaag nog steeds voor internationale controverse en spanning leidt. In de huidige omgeving blijft de herinnering aan de eerste gasaanval aanwezig in talrijke monumenten, vaak met een zeer symbolische betekenis.

PROPAGANDA

(Jeugdhuis 't Vraagteken – 8ste Linielaan)

De Eerste Wereldoorlog is de eerste 'industriële' oorlog van de geschiedenis en ... **voor het eerst doet de propaganda haar intrede**. De vijand moet worden gedemoniseerd. Hij is de baarlijke duivel die ten koste van alles moet worden overwonnen. Zo maakt men van iedere Duitse soldaat een kindmoordenaar, een verkrachter, een barbaar en een Hun.

Johan Martin, projectcoördinator bij Westtoer en WO I-kenner, vertelt het boeiende verhaal dat tot vandaag nog altijd onze berichtgeving (ver)kleurt.

De tirailleurs Sénégalais houden op 18 oktober 1918 veldslag rond Meulebeke . 'Wrede soldaten die de oren van hun vijand afsnijden en ze daarna op een koperdraad steken om dit dan als een kraalsnoer triomfantelijk rond de hals te hangen' ....een Duitse fabel.